

Romanya'da Millileştirme Tedbirleri Veya Buna Benzer Kanunî ve İdarî Diğer Tedbirlerden Zarar Görmüş Türk Mal, Hak ve Menfaatlerinin Tasfiyesi Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 8 . 5 . 1976 - Sayı : 15581)

No.
1987

Kabul tarihi
29 . 4 . 1976

I) Konu :

MADDE 1. — Romanya'da alınmış olan millileştirme tedbirleri veya buna benzer kanunî ve idarî diğer tedbirlerden zarar görenler için, 1 . 12 . 1966 gün ve 789 sayılı Kanunla tasdik edilmiş Anlaşma gereğince Romen Hükümetinin ödediği tazminat, hak sahiplerine bu Kanunda yazılı esaslar dairesinde dağıtılır.

II) Tazminattan istifade edecekler :

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı tazminattan, Türk Devleti ile Türk uyruklu hakikî ve hükmi şahıslar istifade eder.

Ancak, Türk uyruklu şahısların, Romen Hükümetince millileştirme veya buna benzer kanunî ve idarî diğer tedbirlerin alındığı anda Türk vatandaşı olup, Anlaşmanın imzası tarihi olan 22 . 6 . 1965 tarihinde de Türk vatandaşı olması ve 5 . 7 . 1963 tarihine kadar Dışişleri Bakanlığına müracaat etmiş bulunması şarttır.

Bu hükümler, Türk uyruklu şahısların mirasçıları, Anlaşmanın imzası tarihinde Türk vatandaşlığında buldukları takdirde, onlara da uygulanır.

III) Tazminatın Şümulü :

MADDE 3. — Tazminat, ikinci maddede yazılı şahısların 1 . 12 . 1966 gün ve 789 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşmanın imzalandığı 22 . 6 . 1965 tarihine kadar, Romen Hükümetince alınan tedbirlerden zarar görmüş ve aşağıda yazılı olanlar dışında kalan mal, hak ve menfaatleri karşılığıdır :

- a) 22 . 6 . 1965 tarihinden itibaren alınmış tedbirlerden zarar görmüş mal, hak ve menfaatler,
- b) Banknotlar,
- c) Bankalardaki paralar,
- d) Tahviller,
- e) Dahilî istikraz tahvilleri,
- f) Harpte zarar görmüş mallara müteallik tazminat,
- g) Emeklilik primleri,
- h) 22 . 6 . 1965 tarihinde özel mülkiyette bulunan taşınmaz mallar.

IV) Hakkın İspatı :

- a) İbrazi mecburi belgeler :

MADDE 4. — Tazminat verilmesini talep edenler, haklarını aşağıda yazılı belgelerle tevsike mecburdurlar.

a) Kayıtlı buldukları nüfus idarelerinden verilen ve vatandaşlığımızı ne suretle ve hangi tarihte iktisap ettiklerini belirten belgenin aslı,

b) Mal, hak ve menfaatlerin Romen Hükümetince alınmış millileştirme tedbirleri veya buna benzer kanunî ve idarî diğer tedbirlerden zarar gördüğünü belirten ve tedbirin alındığı tarihi de gösteren Romen resmî makamlarınca verilmiş her çeşit belge asılları veya örnekleri ile noterden tasdikli Türkçe örnekleri,

Bu belgelerin asıl veya örneklerinin bulunmaması halinde tazminat verilmesini talep edenlerin taleplerinin tetkiki ve bu belgelerin Dış Temsilciliklerimiz aracılığı ile temini için;

Taşınmaz malların tapu senetleri veya mülkiyeti ispat eden sair belgelerin asılları veya örnekleri,

Taşınmaz mallar ile varsa 3 ncü maddenin a - h fıkrasında yazılı olanlar dışında kalan sair hak ve menfaatlerin mahiyet ve miktarını belirten belge asılları veya örnekleri,

Veya mal, hak ve menfaatlerin mahiyetini, kimlere ait olduğunu, miktar ve cinsini ve bunların tespitine yarar sair bilgileri ihtiva eden beyannameyi,

c) İbraz veya Dış Temsilciliklerimiz aracılığı ile temin olunan ve mal, hak ve menfaatlerin millileştirme tedbirleri veya buna benzer kanunî ve idarî diğer tedbirlere tabi tutulduğunu gösterir belge ve yazılarda malik olarak gösterilen kişi hayatta değilse, mirasçılarını gösterir veraset belgesi.

b) Millileştirme belgesi aranmayacak haller :

MADDE 5. — Dışişleri Bakanlığınca evvelce yapılan ilân ve tebligat üzerine belge ibraz edenlerden, Romen Hükümeti ile Bükreş'te yapılan müzakereler sırasında, Türk Heyetince düzenlenen tutanaklarda ve fişlerde Romen Heyetince millileştirildiği veya buna benzer kanunî ve idarî diğer tedbirlere tabi tutulduğunun kabul edildiği yazılı mal, hak ve menfaatler için, dördüncü maddenin (b) fıkrasında yazılı belgeler aranmaz.

Diğer belgelerden noksan olanlar talep edilir.

V) *Hakkın Düşümü :*

MADDE 6. — Dışişleri Bakanlığınca evvelce yapılan ilân ve tebligata rağmen belge ibraz edemeyenler ile belgeleri noksan olanların, kendilerine verilecek süre içinde de istenilen belgeleri ibraz etmedikleri takdirde tazminat talep hakları düşer.

4 ncü maddenin (c) fıkrasında yazılı veraset belgesi için, tebliğ tarihinden itibaren 3 ay içinde yetkili mahkemeye başvurulmuş ve kesinleştiği tarihten itibaren de aynı süre içinde ibraz edilmiş olması şarttır.

7 nci maddede yazılı komisyonca verilecek süre, üç aydan az olamaz. Gerektiği takdirde 3 aylık bir süre daha verilebilir.

Tebligat 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.

VI) *Hak Sahiplerini ve Verilecek Tazminatı Tespit Yetkisi :*

MADDE 7. — Tazminat verilmesini talep edenlerin hak sahibi olup olmadıkları, hak sahibi olanlara verilecek tazminat miktarı, 17 . 3 . 1969 gün ve 1135 sayılı Kanununun 5 nci maddesinin (a) fıkrasında yazılı bakanlıklar ve Merkez Bankasınca tayin olunan temsilcilerin iştirakiyle kurulan «Takdir ve Tevzi Komisyonu» tarafından tespit ve takdir olunur.

Komisyonun faaliyetine yardımcı olmak üzere, Maliye Bakanlığı personeli arasından ayrıca bir büro teşkil edilir.

Komisyonun görev ve yetkileri ile, büronun teşkil tarzı, tazminatın hak sahiplerine ödeme şekil ve usulleri, tutulacak defterler, komisyon başkan ve üyelerine ve büroda görevlendirilen memurlara verilecek ücretler yönetmelikle tespit olunur. Yönetmelik 2 ay içinde hazırlanır ve büro bu süre içinde teşkil olunarak çalışmaya başlar.

VII) *Tazminat Olarak Dağıtılacak Para :*

MADDE 8. — Hak sahiplerine dağıtılacak para, 1 . 12 . 1966 gün ve 789 sayılı Kanunla tasdik olunan Anlaşma gereğince Romanya Halk Cumhuriyetinin ödediği 275 bin Amerikan Doları tutarı olan ve iki millî bankaya yatırılmış bulunan Türk parası ile, bunun faiz ve ikramiye gibi gelirlerinin toplamıdır.

Ancak, kesin dağıtımına başlandığı anda bankalardaki meblâğı faiz getirmeyen bir hesaba nakle Maliye Bakanı yetkilidir.

VIII) Kıymet Takdiri :

MADDE 9. — Hak sahibi olduklarına Takdir ve Tevzi Komisyonunca karar verilen kişilere ödenecek tazminat, tazminatın şümulüne giren mal, hak ve menfaatlerin;

a) Tapu senetleri veya mülkiyeti ispat edici belgelerle Romen resmî makamlarınca verilen diğer belgelerde yazılı kıymetleri,

b) İlgili dış temsilciliklerimiz vasıtasıyla yaptırılacak tetkikat ve tahkikatla vasıf ve müstemilât, mevki ve yüzölçümlerine göre tespit edilen kıymetleri,

c) (a) ve (b) fıkralarına göre kıymetlerinin tespiti mümkün olmayanlar için emsallerinin kıymetleri, Gözönünde tutulmak suretiyle aynı Komisyonca takdir olunur.

IX) Tazminatın Ödenmesi :

MADDE 10. — Takdir ve Tevzi Komisyonunca hak sahiplerinin tamamı tespit edildikten ve 9 ncu madde gereğince alacakları tazminat tutarı bulunduğundan sonra ödemeye başlanır.

Hak sahipleri için takdir olunmuş tazminat tutarı, 8 nci maddede yazılı dağıtılacak tazminattan fazla olduğu takdirde, her hak sahibi için takdir olunan tazminattan gerekli oranda indirme yapılır.

Ancak, gerek hak sahibi olmadıklarına karar verilmesinden, gerek hak sahibi olduğuna karar verilmeyle beraber takdir olunan tazminatın azlığından dolayı itiraz edenlerin bulunması halinde, bunların taleplerinin karşılanabilmesi için, ihtilâflı dosyalar için, mevcut paranın % 30'u bloke edilir ve % 70'i avans olarak hak sahiplerine ödenir.

X) Komisyon Kararlarına İtiraz :

MADDE 11. — Tazminat verilmesini talebedenler, Takdir ve Tevzi Komisyonunca hak sahibi olmadıkları hakkındaki kararlara; hak sahibi oldukları kabul edilenler ödenecek tazminatın hesabına esas olacak kıymet takdirine müteallik kararlara tebliğ tarihini takibeden gündün itibaren 30 gün içinde ve bir defaya mahsus olmak üzere aynı komisyon nezdinde itiraz edebilirler.

XI) Yürürlük ve Yürütme :

MADDE 12. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Millet Meclisi		Cilt	Cumhuriyet Senatosu	
	Birleşim	Sayfa		Birleşim	Sayfa
7	1	6	27	44	157
13	89	4		55	422
14	45	657	28	61	34:38
		47			747
18	70	14:17			

I - Gerekeçeli 187 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 70 nci Birleşimine, 571 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 61 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Dışişleri ve Plan, Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Bütçe ve Plan komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/200